

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
 M. Popowich, Secretary.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: J 1465.
"УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ВІСТІ"
 газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
 Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро-бітничій вулиці Річарда і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЩЕ ПРО СТРАЙК НА ЗАХОДІ.

На нашу редакційну статтю в справі майнерського страйку в Вейні, а по частині і в інших копальнях в околиці Дромгелер, відгукнулися деякі товариші майнерів і прислали нам дописи та листи, що викликають дещо більше світла на таможню ситуацію. Ці дописи й листи підтверджують те, що було сказано в нашій редакційній статті, а іменю, що викликають страйку під теперішню хвилю було кровом нерозважним, а втручання Скарлет, організатора Індустріальних Робітників Світа і розбавлення істотною майнерської організації (майні Воркерс Юніон оф Канада) провокаційним злочином.

Наші товариші кореспонденти визнають, що для страйку, не зважаючи на слушні домагання ізза яких його викликали, тепер не були сприятливі умови. Правда, тепер зима і потрібні вугля, за те майнери під теперішню хвилю до страйку не були підготовані. Саме під цю пору тільки що почалася дійсна праця задля збудування об'єднаної майнерської організації — Майні Воркерс Юніон оф Канада; тільки при кінці листопада відбулися вибори ексекютиви тої організації і вислід їх ще не відомий; ще не звязана ця організація як слід, ще не має вона свого керуючого тіла; ще не впорядковані ради членства цієї майнерської організації і нема фондів. Саме тепер відбувається суд над передовими майнерами, а навіть їхніми жінками, за участь в недавній страйковій боротьбі в Дромгелер і треба увагу й допомігу віддати на їхню оборону. І в той сам час драйвери вирішують домагатися привернення платні з 1924 р. і вийти на страйк, якщо власники копалень відмовляться сповинити їхні домагання. Це становище драйверів, без крайньої розваги, одобрив майнери. Власники копалень і вислухати не хотіли їхніх домагань.

Майнери вийшли на страйк; останні при праці тільки ті, що все ще належать до Юнайтед Майні Воркерс оф Америка. Коли вже вийшли на страйк, не зважаючи на те — розумно чи нерозважно його вирішено, повинні б страйкерів держатися своєї організації, у якій вони вирішили страйкувати і організовано продовжати боротьбу, організовано рішати й про її закінчення, скорше чи пізніше, як їм там умовини диктують. Ніяка інша робітничая юніона організація; ніякий чесний робітничий організатор і провідник, не повинні під час страйку розвивати істотною робітничую організацію і засновувати свою, бо це розбиває організовані ради страйкерів, деморалізує і ослаблює їх. Така робота є злочинна, провокаційська і безумовно на користь не страйкерів, тільки підприємців.

А це власне й сталося в Вейні. Саме тоді, як вибух страйку, з'явився там Сем Скарлет, організатор Індустріальних Робітників Світа і почав розвивати Майні Воркерс Юніон оф Канада, а засновувати свою організацію. Він використав загальну невпевненість положення і почав свою ніколи і нічим з робітничого становища невинуватну шкідливу роботу. Його негідні способи, якими він при цьому послуговується для обманування майнерів — як хочби те, що обіцяв їм страйкерам 50 до 100 тисяч доларів допомоги від організації Індустріальних Робітників Світа — пряма кіндають підозріння, що робить він це в порозумінню з власниками копалень, яким його робота дуже на руку.

Майнери не подумали перед страйком, де взяти засоби для підтримання страйкерів, а тепер опинилися в скрутному положенні і мусіли попросити блахманові Скарлета. Це заставило навіть задуматися, чому Скарлет перше всего дає про зібрання вказівок від тих страйкувальних майнерів, що вступили до І.Р.С., коли він тим-же страйкерам (все одно обіцяє дати 50 до 100 тисяч доларів. Повинні б дати перше обіцяну допомогу, а потім збирати вклади. Скарлет, як видно, не дурний, він своє збирає перше, а майнери можуть почекаати на свої тисячі хоч-би й до тої пори, коли Скарлет ссезне з Дромгелер. Всякий трохи думаючий робітник, що читає щось про організацію Індустріальних Робітників Світа, знає, що ця організація так тепер ослабла, особливо після довгої тяганини по буржуазних судах її двох фракцій (тагалась по судах, хоч кажуть, що в буржуазні суди не ввійшли), що вона грошей тих не має і Сем Скарлет свідомо обманює майнерів своєю обіцяною. До того ж нам ніяк не хочеться вірити, що керуючі тіла організації Індустріальних Робітників Світа одобрять те, що робить Скарлет, бо як-би не було, ми уважаємо, що ця організація не повинна допускати розбавлення іншої впливової організації під час страйку, бо це означає розбавлення самого страйку. Інша річ тіти й організувати якусь юнію тоді, коли робітники не страйкують. Тоді Скарлет може йти і переконувати майнерів, що його організація краща, але не під час страйку. Та й взагалі не відомо, хто Скарлет туди після, яка організація за нього відповідає? Чи має він уповноваження від Виконавчого Комітету І.Р.С.? Чи знає той комітет, що він робить? Це перша справа, про яку майнери в Вейні повинні були добре розвідати.

Але щось дивне діється серед майнерів в Дромгелер і околиці. Виглядає, немов майнери там втралили здатність контролювати свої справи і оцінювати все після його дійсної вартості. Через те не можуть зустрітися перед провокаторами й шкідливими особинами, ба навіть дають їм послух. В наслідку тепер один провокатор, що користувався їхнім довіром, свідчить на суді в Келгарі проти оскаржених майнерів. Не зважаючи на те, майнери слухають інших, не кращих осібляків. Дійшло до того, що президент локалю Майні Воркерс Юніон оф Канада в Вейні сам виступав з заявою, щоб цю організацію, як організації йому довірено, знищити а вступати до організації Індустріальних Робітників Світа. Це щось таке, чого не можна собі вияснити.

Цей хаос використовують Луїсові наймити і вже ширять по Дромгелер та навколишній майнерів, щоб вступали назад до Юнайтед Майні Воркерс оф Америка, а вони вже будим то по-старому, що буде ринвершена платня з 1924 р. Це ті самі, що продали майнерів і самі власне doprowadили до того, що майнерам так обидивно платити, і вони мають ще лише являтися між майнерами і обманувати їх наново. Та найсумніше те, що власники копалень, які мусять реготатися з майнерів, див-

лячись на той хаос, що між ними зараз панує, можуть використати цей момент для цілковитого знищення майнерської організації. Ніяк же їм не використати нагоди, коли самі майнери в цім допомагають, руйнуючи свої звязки і домагання до організованої єдності.

Ми ще раз повторимо свій погляд на цю важливу для всего робітничого руху в Канаді справу. Всі свідомі майнери, скільки-б їх там не було, повинні негайно об'єднатися для боротьби з цим хаосом. Ніхто не сміє стояти а боку і приглядатися, що з'ячю вийде. Треба вмішатися в справу і не допустити до цілковитого розгону зачаткової нової організації — Майні Воркерс Юніон оф Канада, яка бдинок може врятувати таку ситуацію. Треба негайно порозумітися з ексекютивом цієї організації і підняти перші і рішучі кроки, щоб хаосові покласти кінець та повести далше зачаткову організаційну працю, яка вже й так чимало потерпіла від того безголовля, що там запанувало.

НЕ ЗОВСІМ ПОПІВСЬКА ПРОПОВІДЬ.

В Келгарі виступив в Нокс церкві (пресвітеріанській) пін Дж. А. Диксон з не зовсім поповською проповіддю, в якій, між іншим, він ось так висловився:

«Є такі люди, що думають буд-то-би християнське життя ґрунтується на вимахуванні британським прапором і співанню національного гімну, а також на увязуванні тих, що переступають закони країни, в якій ми живемо. Це якраз ті люди, що збирають жинва всіх користей країни і ломають її закони, які повинні бути в турмі. Але є ще иншого рода матеріалісти, що їх часто знаходимо в рядах організованого християнства, яких церква повинна висадити динамітом, коли цього потрібно.

«Я є чоловіком, що вірять в поступений розвиток, але коли я бачу так багато людей засуджених від колісник на життя в нужді, а в той сам час бачу других, що мають так багато за багату, то часто думаю, як можемо ми надіятися чого небудь иншого як революції?»

Чи це тільки наслідок докорів совісті, чи хвилює широкі й почуття правди, чи може жаж перед неспівним майбутнім, до якого провадять капіталізм, для нас не важно. Цікаве тільки те, що попи щораз частіше виголошують отакі не зовсім поповські проповіді, а це не добрий для капіталізму знак.

ДО СЕМОГО З'ЇЗДУ ТУРФДІМ.

Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДІМ проголосив вже в минулому числі "У.Р.В." програму і час скликання чергового всередині з'їзду ТУРФДІМ і його Жіночої Секції. З'їзд відбувається в днях 25, 26, і 27. січня 1926 року в селі Укр. Роб. Дому в Вінніпегу. Дні це будуть: понеділок, вівторок і середа.

Як минулими роками, так і цього року одночасно з'їздом ТУРФДІМ відбудуться і з'їзди як конференції інших робітничо-фармерських організацій, як Робітничого Запального Товариства та шервої Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства, центральної заряди яких все стараються відбудувати свої з'їзди одночасно з ТУРФДІМ, бо це улекулше кошти скликання з'їздів. Отже ми більше чим певні, що з'їзди наших організацій заберуть цілий тиждень від 25. до 30. січня включно, тобто від понеділка до суботи.

Про інші з'їзди ми лишеаемо говорити їх зарядам, а на цьому місці скажемо дещо до проголошеної програми з'їзду ТУРФДІМ. Частина точок програми є, звичайно, формальною технічною частинною з'їзду. Такими є точки в програмі з'їзду ТУРФДІМ від 1-ої до 10-ої. З цих точок найважнішою є 9-та — "Засідання комісії і їхні справоздання". Комісії мають за завдання на своїх засіданнях розглянути всі наслідки від центру та від всіх відділів і товариств ріжніх пропозицій по всіх організаційно-освітніх питаннях, накреслити після них свої плани і предлаати їх з'їздам для обговорення та точного вирішення. Ці предлаження комісії будуть йти в такому порядку, в якому стоять далші точки на програмі.

До кожної з цих точок відповідна комісія має реферувати. А точки ці такі:

- 10. Положення Українських і Фармерських Домів в Канаді.
- Отже під цю точку буде піднятно багато справ, що директно дотичать будинків наших організацій. Тут прийде на порядок обговорення сплати довгів на старих будинках, будування нових та їх фінансове забезпечення; реєстрація будинків на домініальну інкорпорацію і т. ин. Тут буде дано докладний звіт, як маєтвся справа з реєстрацією будинків і майна на домініальну інкорпорацію дотепер, виясниться хто є правним відділом ТУРФДІМ, а хто лише паперовим членом виконання умов статута,
- накреслиться план праці в тому напрямкові на далше.
- Сідом за цю иде точка, що також подібна до попередньої. В ній буде обговорюватися і вирішуватися справа забезпечення будинків і всего майна ТУРФДІМ. Ця справа була порушена ще на минулому з'їзді, але дефінітивно не вирішена, а віддана до Ц.В.К. Ц.В.К. цю справу широко обговорював, перенесувався про неї з відділами, переводив анкету і в таку цю роботу виринули такі важні питання, які без згоди з'їзду — Ц.В.К. уважав за нецільне переводити.
- Сідуючі три точки старі, але про них треба говорити кожного року, бо життя поступає вперед, видвигаючи перед нами все нові вимоги. Щоб задовольнитись вимоги — треба перше всего самим досконало їх знати. А знати будемо їх тільки тоді, коли з'їдемося всі разом, розскажемо одні другим про свої місцеві недостачі і вимоги і на тих спільних думках збудуємо один план праці, що відповідал-би нашій організації в ріжних кінцях Канади. Отже до таких точок належать:
- 12. Справи Жіночої Секції.
- 13. Робітничі і фармерські діточі школи.
- 14. Організаційна і освітня праця серед українських робітників і фармерів.
- Сідуючою точкою є організаційна секція молоді при ТУРФДІМ. До тепер стан цієї організації був цілковито хаотичний. Нема центрального тіла, що завідувало-б гуртками молоді, що існують при Укр. Роб. Домах. В багатьох місцевостях розсипалися ті гуртки, що існували при Спільні Укр. Роб. Молоді. Цей справи в такому стані лишати далі не можна, бо через недогляд наших організацій багато робітничих дітей всмокує вулиця.
- Новою і дуже важною точкою в програмі з'їзду ТУРФДІМ є точка 16-та — організування робітничо-фармерських кооператив. Цю точку порушувано, позапрограмово, і на минулому з'їзді, але ніяких дефінітивних планів не предлажено, ні статута ні програми не узвлено і тому нічого не зроблено. В пару місцевостях товариші заклали кооперативи і провадять їх лише в себе. Загал добітництва і фармерства про це майже не знає. Деякі відділи зверталися за інформаціями до Ц.В.К. в справі закладання кооператив, але Ц.В.К. не міг дати відповідних інформацій, бо не має на це ніяких припоручень з'їзду. Мину-

лий з'їзд узхвалив цю справу кооператив обговорити в пресі. Це було зроблено та на цьому й скінчилося.

А тимчасом потреба в таких робітничо-фармерських кооперативах зростає і вимагає свого вирішення. Ми віримо, що такі кооперативи заснувалися-б в ріжних місцевостях, але треба перше всего закласти під них підвалини, а це: виробити відповідний статут, дати висчерпуючі вказівки як їх засновувати і як провадити в них роботу, а далі вже сам до свід буде вчителем.

Над цю то якраз справу з'їзду повинен серіозно застановитися. Також пожаданним було-б, щоб всі відділи і товариства порушили цю точку з'їзду, особливо корисним було-б почути голос тих організацій і поодиноких товаришів, що тепер є звязані з працею в кооперативах.

Сідуючими точками будуть — робітничо-фармерська преса; драматично-співацькі і оркестральні гуртки та статут ТУРФДІМ.

Перша з них є дуже важна точка і над нею не зашкодило-б застановитися з'їзду в сідуючих числах робітничо-фармерської преси.

Справу драмспівгуртків і ор-

кестр треба, щоб перше всего обговорили товариші на місцях.

Що-ж до статута ТУРФДІМ, то показалося, що у нему треба поробити деякі додатки, які не були предбачені на минулому з'їзді. Додатки невеликі, але важні. Їх постареться виготовити і передати в статуту-вою комісію Ц.В.К. ТУРФДІМ.

Загалом взявши, цілу програму з'їзду треба широко обговорити на адміністраційних зборах всіх відділів і товариств і коли треба, то скликати навіть спеціальні для цього збори.

Поставтеся, товариші і товаришки, уважно до цієї програми і до наближаючогося з'їзду ТУРФДІМ. Без гарних слів, без високопарних фраз бтрімся до солідної будівничої праці. Слова без діла — мертві. Були часи, коли ми пробували піділати, але твердий ґрунт під ногами тягнув нас до себе. Тож навчійся перше твердо ходити, а тоді будемо думати про літання. Збудуємо міцну економічну базу для робітничо-фармерської організації, міцно поставимо на ноги свою пресу, а тоді лехше нам дасться освіта і успішніше буде розвиватися організація.

Завчасу готуйтеся до з'їзду! Візьміть у нему найчисленнішу участь.

М. Шатульський,
 секр. Ц.В.К. ТУРФДІМ.

КУЛЬТУРА ФРАНЦУЗЬКИХ ІМПЕРІАЛІСТІВ В МАЛІЙ АЗІІ.

Один з читачів "Укр. Роб. Вістей", в Лів, Мас, Злучені Держави, прислав до нашої редакції втинки з Горстової газети в Бостоні "Бостон Америкен" з 4. грудня. На одному втинку фотографія маскари-друзьких повстанців в Дамаску французькими військами, а друга — редакційна стаття до тої фотографії:

На фотографії площа в Дамаску, на площі величезний ряд трупів друзьких повстанців, чи населення Дамаску взагалі, а довкола кінне і піше французьке військо.

В горі над фотографією написано: "Можливо, потрібна — але погана робота".

Внизу під фотографією підпис: "Це частина друзьких повстанців" лежить мертва в місті Дамаску після того, як Французі їх покінчили. Ми раді, що ніякий "мандат" не заставляє нас виконувати подібну роботу".

Такі підписи дада до цієї картини морду редакція газети одного з найбільших в Америці і цілому світі властителя капіталістичних газет — Горста.

Цій-же картині присвячена редакційна стаття.

Піднаголовок в редакційній статті того-ж змісту, що й на фотографії: "Тшшмося, що ніхто не поручив нам ніякого "східного мандату" або ніякої подібної нещасної "брудної" роботи".

Далі в самій редакційній статті з сарказмом оповідається, як то населення Сирії уявило собі, що воно є властителем Дамаску і тої землі, на якій живе, уявило, "як наші червоні Індійци думали, що вони є властителями землі" в Америці, і повстало проти французької контролю. Газета оповідає, як Французи бомбардували Дамаск, як з міста втікло 250,000 цивільного населення, а 25,000 чоловіків, жінок і дітей убито і дарми.

Газетар.

З ЩОДЕННОГО ЖИТТЯ.

КООПЕРАТИВА.
 Зійшлися, поговорили й рішили. Без жадного плану, статута, програми.

— Всіх склепарів заженемо в дубину!

— Та-ж у нас сила!

— А як буде з приходами?

— Перше заложим, а за приходи не турбуємось. Коли знаємо заложити, то будемо знати, як треба поділитися.

Один "пояснив" справу шерів і приступлено до продажі їх. Двадцять п'ять доларів один шер.

— Мені один.

— Я чотири.

— Дія мене два.

За короткий час продано за дві тисячі доларів, Касіери числять гроші, а шерівці числять дивіденди в своїх головах.

— Шановні шерівці! — ви-

просив голосу один не-шеровець. — Коли ви бажаєте за-

провадити кооперативний склеп, то це дуже гарна річ, але ви мусите уважати, кого ви втягаєте до тої спілки. До цього треба свідомого гуртка людей, треба свідомих урядників, які-б змогли добре попровадити роботу. Ґрунт під кооперативу дуже добрий, але потрібного не лише свідомих керівників, але також й свідомих членів кооперативу. А тому, що у нас цього нема, що ви робите скоро із запалом, без програми, статута і добре обдуманых планів, то я перестерігаю вас

...
 — Спокій!
 — Киринник...
 — Запроданець...
 — На двір з ним...
 Товариші замовк.

Склеп заложено. Гроші передано одному чоловікові. Настановлено двох продавців, одного розвозчика. Всім настановлено солону платню. Вибрано ще й "екстра" одного для обрахування кожного вечера доходів. Також настановлено пару десятків місячної платні.

Вей-широ" працюють за добрі гроші. Нема жаждої ідеї. Працюють і сваряться, бо кожний хотів-би вечерами робити обрахунки.

Комітет кожного вечера, кожної вільної години також рахує.

Кожний член кооперативу лише приїде з роботи вечером так скоро біжить до склепу і також рахує.

Деякі шерівці, що купили по кілька шерів, купують все потрібне для себе в інших склепах.

— Там най мені росте процент від моїх грошей, а я собі беру, де я хочу.

Мітинг. Комітет здає звіт. Виходить на підвищення один з контрольної комісії і виголошує загальні доходи, розходи і прибуток. Другий вискакує і називає першого брехуном. Між членами кооперативу замішання. Всі бачуть, що то щось не туди...

— Ми покажемо нашим склепарам де сила, — кричав один з комітету. — Всі вони підуть свині платні!

— Але як там з нашою касою? — кричали шерівці. В салі крик, сварня. Комітетові одні других називають шахраями. Один має такий рахунок, другий протиний, сваряться, називаються.

Виграли, як "патріоти" в віннігеских виборах. Справу шерівців залагодили вищі авторитети зі суду.

Драпака.

ЧОМУ НЕМА МОРОЗІВ?

Це питання найбільше цікавить українських робітників і робітницю в цей час у Вінніпегу бувають вже такі морози, що тяжко й на вулицю показатися. Навіть минулого року в цей час були великі й сильні морози та снігові замети. Цього року хоч є морози, але не так вже дуже люті. Дослідчі державні стації заповідають навіть тепліші дні.

Шукати причини цьому ми не будемо в подробностях, бо не поклякані до цього. Однак можемо сміло сказати бодай загально, чому воно так. Діло в тому, що саме вчора, в понеділок 14. грудня, відкрився в великій салі Укр. Роб. Дому у Вінніпегу базар, що триватиме до суботи 19. грудня. І ми догадуємося, що власне тому й на дворі тепліше. Кожний робітник і кожна робітниця так з Вінніпегу, як і з скелії, мають повну змогу прийти на цей великий базар і не тільки провестися гарно вечеру, але й повернутися до дому з корисною річчю. Річей на базарі багато і є між ними й такі, яких не купите в звичайній крамниці.

Тож користайте всі з цієї небузалої нагоди і приходьте на базар! Кожного вечера ви маєте нагоду дешеву купити це, що вам подобається і, що вам потрібно. Послухайте нас, а не пожадуєте ніколи!